

Wyzwania branży wodociągowo-kanalizacyjnej związane z wodami opadowymi

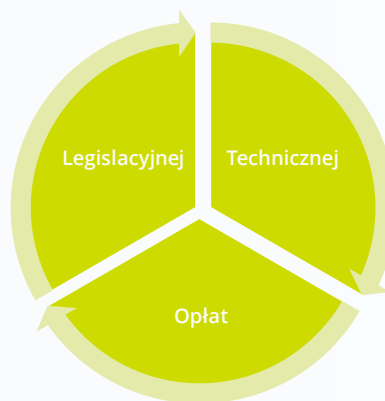
Paweł Sikorski

Prezes Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”

Wody opadowe i roztopowe

Konieczność regulacji na platformie:

Wody opadowe i roztopowe

- ➔ Wody opadowe lub roztopowe - to wody będące skutkiem opadów atmosferycznych.
- ➔ W odniesieniu do deszczówki - usługą wodną jest odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast;
- ➔ Opłata za usługi wodne z tytułu odprowadzania wód opadowych lub roztopowych składa się z opłaty stałej oraz opłaty zmiennej zależnej od istnienia urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych.
- ➔ Wysokość opłat ustalają Wody Polskie oraz przekazują podmiotom obowiązującym do ponoszenia opłat za usługi wodne, w formie informacji, zawierającej także sposób obliczenia tej opłaty

Wody opadowe i roztopowe

Izba w trakcie prac nad projektem ustawy wskazywała na konieczność rozwiązania kwestii podstawy normatywnej dla taryfy za odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych

Jako propozycje przejściową Izba zaproponowała zmianę definicji taryfy zawartej w ustawie zaopatrzeniowej :

„taryfa - zestawienie ogłoszonych publicznie cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, w tym wód opadowych lub roztopowych oraz warunki ich stosowania”

Wody opadowe i roztopowe

Izba wielokrotnie podnosiła, iż brak skutecznego mechanizmu umożliwienia poboru opłat operatorskich za eksploatację systemów kanalizacji deszczowej spowoduje szybką degradację istniejącej infrastruktury i w rezultacie pogorszenie stanu środowiska w tym zalań i podtopień lokalnych.

W powyższym zakresie Izba uzyskała zapewnienie resortu środowiska, złożone podczas obrad prac podkomisji ds. prawa wodnego, w którym uczestniczyli przedstawiciele IGWP, o uregulowaniu kwestii wód opadowych i roztopowych w planowanej wówczas na drugą połowę roku 2017! nowelizacji ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków...

Stan kanalizacji deszczowej

1. Przeciżenia hydrauliczne sieci wynikające z niewłaściwej metodologii projektowania w przeszłości oraz zmian charakterystyki opadów (zmiana klimatu) i postępującemu uszczelnieniu powierzchni
2. Nieuniknione niedostosowanie do obecnego i planowanego sposobu zagospodarowania terenu – postępująca urbanizacja
3. Niedrożność, zły stan techniczny

Koncepcja modernizacji systemu deszczowego

Cel:

- Zatrzymanie w obszarze zlewni wód opadowych
- Wykorzystanie naturalnych sposobów na retencję wody
- Ograniczenie negatywnych konsekwencji opadów nawalnych

Działanie:

- Zwolnienie spływu opadów deszczu poprzez używanie zbiorników
- Przekierowanie opadów deszczu do otwartych zbiorników
- Utworzenie sieci systemów wykorzystujących zgromadzoną wodę deszczową do nawadniania obszarów zielonych w okresach suszy
- Instalowanie systemów rozsączających
- Promowanie zielonej infrastruktury, jako istotnego elementu retencji.

Etapy modernizacji

1. Opracowanie założeń koncepcyjnych
2. Analiza istniejącej sieci kanalizacyjnej na podstawie aktualnych danych
3. Identyfikacja najbardziej krytycznych obszarów
4. Przeprowadzenie prac konserwacyjnych jako część działań własnych
5. Realizacja inwestycji, obejmująca:
 - Konstrukcję infrastruktury do zarządzania wodami opadowymi
 - Wdrażanie rozwiązań zielono-niebieskiej infrastruktury
 - Budowę podczyszczalni dla deszczowej kanalizacji
 - Konstrukcję nowych kanałów deszczowych
 - Budowę urządzeń do oczyszczania i rekultywacji wód opadowych
 - Renowację istniejących kanałów
 - Przebudowę istniejących kanałów w celu zoptymalizowania działania układu

Budowa zbiorników retencyjnych - Bydgoszcz

Źródło: www.bydgoszcz.pl

Zbiornik retencyjny przed zasypaniem

Źródło: <https://blog.ecol-unicon.com/>

Renowacja kanalizacji deszczowej- Bydgoszcz

Źródło: www.bydgoszcz.pl

Kanał po renowacji rękawem szklanym

Źródło: zdjęcia udostępnione przez firmę TECO Sp. z o.o.

Systemy referencyjno – rozsączający z wykorzystaniem skrzynek rozsączających

Kolumnowa konstrukcja. Dwukierunkowy dostęp na każdym poziomie

Źródło: www.fachowyinstalator.pl FOT Wavin

Moduły skrzynek umożliwiają łączenie ze sobą ciągów – aż do osiągnięcia wymaganej długości oraz pojemności

Źródło: www.fachowyinstalator.pl Fot. REHAU

Wody opadowe i roztopowe

PRZEPISY

EKONOMIA

REGULATOR

Prawo wodne

- ➔ Wody opadowe i roztopowe już nie są ściekiem – nowelizacja Prawa wodnego z 2017 r. wykreśliła wody opadowe i roztopowe z katalogu ścieków*.
- ➔ Coraz częściej spotykamy więc nowe rozwiązania w zakresie wykonywania zadania własnego gminy.
- ➔ Opłatami za korzystanie z kanalizacji deszczowej obciążani będą coraz to nowi odbiorcy usług.

* z wyjątkiem tych wód opadowych i roztopowych, które tworzą – ze ściekami bytowymi i przemysłowymi - mieszaninę pn. „ścieki komunalne”

Stowarzyszenie
WODOCIĄGI POLSKIE

OPLĄTY ZA ODPROWADZANIE WÓD OPADOWYCH I ROZTOPOWYCH

MODEL PIERWSZY

Wykorzystanie kompetencji uchwałodawczych rad gminy w celu ustalenia wysokości opłat

Podstawa prawna do wprowadzenia opłat za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:

 Ustawa z dnia 20 grudnia 1996r. O gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2019r., poz. 712) – w szczególności art.4 ust. 1 pkt 2 zgodnie z którym organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

 Ustawa z dnia 8 marca 1990r. O samorządzie gminy (Dz.U. z 2020r., poz. 713)

OPLĄTY ZA ODPROWADZANIE WÓD OPADOWYCH I ROZTOPOWYCH

MODEL DRUGI

Wykorzystanie przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r.
Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019r., poz. 1145)

Umowa w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych (świadczenie specyficznego rodzaju usług). Zgodnie z art. 750 KC do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

art. 405 i n. kc (bezpodstawne wzbogacenie)

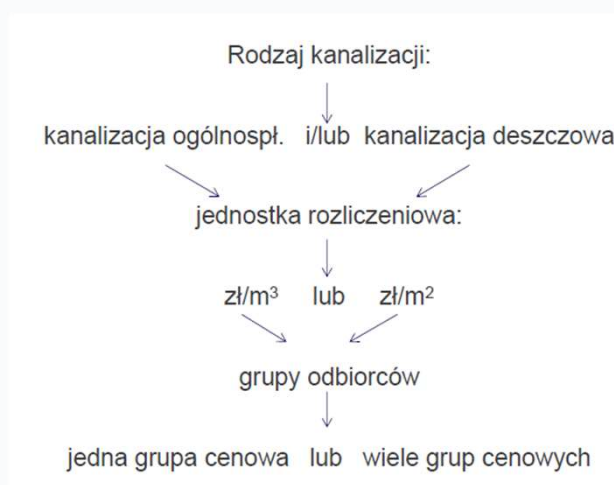

art. 735 w zw. z art. 750 kc (umowa świadczenia usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu)

Sądy administracyjne -> modelu cywilny (Gdańsk, Opole) – model 2
Sądy powszechne -> model administracyjny – model 1

Wody opadowe, a rodzaje kanalizacji i opłat

Ustalanie ilości wód opadowych

Najczęściej spotykanym sposobem ustalania ilości odprowadzanych wód opadowych lub roztopowych w przypadku braku przepływomierza jest stosowanie algorytmu:

$$I = \text{Powierzchnia} \cdot \text{Ilość opadu} \cdot \text{współczynnik spływu}$$

RZGW Wody Polskie przyjęły, że właściwym dla określenia przez podmiot faktycznych ilości odprowadzanych wód w danym kwartale jest skorzystanie z danych IMGW dot.: opadów w danym regionie.

Prawo wodne - OPŁATY

Opłata za usługi wodne składa się z dwóch części: opłaty zmiennej i stałej*

*opłata stała jest nowym obciążeniem dla „korzystających” z usług wodnych.

1. Opłata stała

Jednostkowa stawka opłaty za usługi wodne za odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych w formie opłaty stałej wynosi 2,50 zł na dobę za 1 m³/s za określoną w pozwoleniu wodnoprawnym maksymalną ilość wód opadowych lub roztopowych odprowadzanych do wód z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej służących do odprowadzania opadów atmosferycznych.

PRAWO WODNE

Art. 552a. W przypadku gdy pozwolenie wodnoprawne albo pozwolenie zintegrowane nie określa zakresu korzystania z wód w m³/s, ustalenia wysokości opłaty stałej za usługi wodne dokonuje się z uwzględnieniem wyrażonych w m³ na godzinę maksymalnych ilości możliwych do: (...)

2) odprowadzania do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast, – określonych w pozwoleniach wodnoprawnych albo pozwoleniach zintegrowanych i przeliczonych na m³/s.

Prawo wodne - OPŁATY

2. Opłata zmienna

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne

§ 8. Jednostkowe stawki opłat za usługi wodne w formie opłaty zmiennej za odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych w granicach administracyjnych miast wynoszą:

1. bez urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych – 0,75 zł za 1 m³ na 1 rok;
2. z urządzeniami do retencjonowania wody o pojemności:
 - a) do 10% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,625 zł za 1 m³/r,
 - b) powyżej 10% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,50 zł za 1 m³/r,
 - c) powyżej 20% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,375 zł za 1 m³/r,
 - d) powyżej 30% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,075 zł za 1 m³/r.

Wody opadowe i roztopowe cele IGWP na najbliższy czas:

- » Skutecznie wdrożyć mechanizm pobierania opłat za eksploatację sieci kanalizacji deszczowej. Jest to jedna z najistotniejszych kwestii podnoszonych w trakcie rozmów dotyczących zmian legislacyjnych prowadzonych przez Izbę z Ministerstwem Infrastruktury.
- » W dalszym ciągu szerzyć wiedzę techniczną z zakresu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych ze szczególnym naciskiem na metody zagospodarowania tych wód w miejscu ich powstawania. Takie rozwiązania zmniejszają potrzeby inwestycyjne sieci kanalizacji deszczowej i bardzo pozytywnie wpływają na komfort mieszkańców obszarów zurbanizowanych.

ZESZYTY SPECJALNE IZBY GOSPODARCZEJ „WODOCIĄGI POLSKIE”

Zeszyty Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie ” poruszają tematy m.in.:

- Wprowadzenia odpłatności za wody opadowe,
- Postępowania taryfowego,
- Problematyki zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- Zagadnienia infrastruktury deszczowej.

